

ע"פ 31030/04/18 - מדינת ישראל נגד נעימה עותמאן

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 31030-04-18

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופטת שירלי רנר
כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המערערת

נעימה עותמאן
ע"י ב"כ עו"ד בדריה עותמאן

נגד
המשיבה

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט י' שמעוני) מיום 4.3.18 בת"פ

49049-05-17.

כללי

1. המשיבה הורשעה על יסוד הודאתה בעבירת גניבה בידי עובד ממעבידו. בגזר הדין בוטלה הרשעתה והיא נדונה לעונשים הבאים: שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות, פיצוי בסך 5,000 למעסיק והתחייבות עצמית בסך 10,000 ₪ להימנע מעבירה. הערעור מופנה כנגד ביטול ההרשעה.

2. המשיבה עבדה כקופאית בסניף רשת מרכולים במבשרת ציון כארבעה חודשים, החל מיום 1.3.16. ואלה המעשים בהם נקבעה אשמתה: במועדים שונים במהלך תקופת עבודתה, המשיבה השתמשה בכרטיס מנהל לצורך יצירת זיכוי כספי בקופה בה עבדה ולאחר מכן שלשלה את הכסף לכיסה. בדרך זו גנבה המשיבה סכום כולל של כ- 5,000 ₪ ממעבידה.

טענות הצדדים

3. המערערת עותרת להרשעת המשיבה וטוענת כי במקרה דנן לא נתקיימו תנאי הלכת כתב הנדרשים להימנעות

עמוד 1

מהרשעה. באשר לחומרת המעשים, נטען כי מעשיה של המשיבה הינם חמורים, שכן אין מדובר במעידה חד פעמית, אלא במעשה גניבה אשר חזר ונשנה במשך תקופת העסקה קצרה כבת ארבעה חודשים. כמו כן, הסכום הכולל, אותו גנבה המשיבה, הינו גבוה. הגניבות בוצעו לאחר תכנון מקדים ובתחכום, תוך שימוש בכרטיס המנהל במטרה ליצור זיכוי פיקטיבי. גניבה בידי עובד הנה עבירה חמורה המבטאת פגיעה קשה באמון שנותן המעסיק בעובדיו וחומרתה מתבטאת בעונש המקסימום שקצב לה המחוקק, העומד על שבע שנות מאסר, שהינו למעלה מכפל העונש הקצוב לגניבה סתם (שלוש שנות מאסר). לפיכך, לטענת המערערת, חומרת העבירה אינה מאפשרת הימנעות מהרשעה. כמו כן, לא הוכח כי תיגרם למשיבה פגיעה קונקרטיית בגין הרשעתה בפלילים, שכן תכנון עתידי נטען של המשיבה ללמוד לימודי הוראה הינו כללי ועלום, וממילא לא הוכח כי הרשעה בפלילים תימנע מהמשיבה כל עיסוק בחינוך או בהוראה. עוד נטען כי בתסקיר שירות המבחן המעיטה המשיבה מחומרת מעשיה וטענה כי הסכום שגנבה הינו נמוך מזה המופיע בכתב האישום המתוקן.

ב"כ המשיבה טענה כי מדובר באישה כבת 25. המשיבה נישאה בגיל 22 ולאחר מכן התברר כי בעלה צורך סמים ובא אליה בדרישות כספיות ובמידה שלא עמדה בהן לא אפשר לה להיכנס לביתם. על כן, נאלצה המשיבה לבצע את העבירה, בה הודתה בהזדמנות הראשונה. מדובר באירוע חריג, אין למשיבה הרשעות קודמות, המשיבה התגרשה בינתיים ושירות המבחן, אשר בחן את נסיבותיה, המליץ להימנע מהרשעתה שכן הרשעה תגביל אפשרויות התעסוקה בעתיד. המשיבה ביצעה כמחצית משעות השל"צ והקנס משולם. על כן יש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינה של המשיבה עולה כי הינה ילידת 1993, מתגוררת באבו גוש, ללא הרשעות קודמות. היא קיבלה אחריות כללית לביצוע העבירה, אך טענה כי גנבה סכום כולל של ₪ 1,500 בלבד בחמש הזדמנויות שונות ועשתה כן על רקע מצוקה כלכלית, בגין היות בעלה במעצר בית מזה שנתיים. המשיבה הביעה חרטה ורצון לשקם את חייה וללמוד בעתיד תואר בהוראה. שירות המבחן העריך כי המשיבה מתקשה להתמודד עם מצבי דחק וקושי ובעלת אישיות בלתי בשלה. הומלץ לבית המשפט לשקול הימנעות מהרשעה ולהטיל צו של"צ בהיקף של 200 שעות ופיצוי לבית העסק המתלונן.

דין

5. הכלל הוא כי משהוכחה אשמת נאשם בביצוע עבירה, יש להרשיעו. יחד עם זאת, ניתן להימנע מהרשעה או לבטלה במקרים חריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה. ביסוד ההחלטה שלא להרשיע נאשם עומדים בעיקרם שיקולים שעניינם בשיקום הנאשם וכשמדובר בסוג עבירה שמאפשר לוותר על הרשעה בלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים (ר': ע"פ 3301/06 יעקב ביטי נ' מדינת ישראל (2006); ע"פ 2083/96 כתב נגד מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997)). ההימנעות מהרשעה או ביטולה תיעשה במקרים חריגים: "רק במקרים יוצאי דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה" (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337, 341 (1997)).

6. במקרה דנן, התנאים הדרושים להימנעות מהרשעה אינם מתקיימים. המשיבה ביצעה עבירה של גניבה ממעביד.

העבירה התבצעה בכמה הזדמנויות שונות במשך תקופה בת ארבעה חודשים, בה עבדה המשיבה בבית העסק. המשיבה ביצעה את העבירה בעורמה, תוך שימוש בכרטיס מנהל ויצירת זיכוי שווא בקופה ומעילה באמון שנתן בה מעסיקה. בדרך זו הצליחה המשיבה לשלשל לכיסה סכום כסף נכבד. מדובר בעבירה חמורה שאינה מאפשרת, בנסיבות הענין, הימנעות מהרשעה מבלי לפגוע באופן בלתי מידתי בשיקולי הענישה, ובכללם, הלימה והרתעה. באשר לפגיעה שתיגרם למשיבה בגין הרשעתה, המשיבה הביעה רצון כללי ללמוד הוראה, אך לא הוכח כי הרשעתה תוביל לפגיעה ממשית וקונקרטיית בה, באופן הגובר על האינטרס הציבורי שבהרשעה, ואין די בטענה כללית כי הרשעתה תביא לפגיעה בעתידה. פסק הדין, עליו הסתמך בית משפט קמא, עוסק בנסיבות בהן מדובר בנאשם שהשתלב במסלול לימודים, וקשה ליישמו במקרה שלפנינו.

7. אשר על כן, הערעור מתקבל במובן זה שהמשיבה מורשעת בעבירות אותן נקבע כי עברה. העונשים אשר נגזרו עליה על ידי בית משפט קמא - יוותרו על כנם.

ניתן היום, ד' טבת תשע"ט, 12 דצמבר 2018, במעמד ב"כ המערערת, ב"כ המשיבה והמשיבה בעצמה.

חגית מאק-קלמנוביץ

שירלי רנר, שופטת

**רפי כרמל, שופט
אב"ד**